

Reportage SVT Helsingborg

En bunker fylld av tidstypiska interiörer från kalla krigets dagar

Text: Jessika Jellbom

På håll ser det ut som en lekstuga, det lilla grönmålade huset i utkanten av bostadsområdet Björnås i Åstorp. Men under den vilar en militärhistorisk skatt.

– Gå försiktigt i trappan, uppmanar Mats Nordström när han öppnar det lilla husets dörr och visar oss ner i underjorden.

Under kalla kriget byggdes ett sextiototal luftförsvarsgruppcentraler runt om i landet. En hamnade i Åstorp – och fick kodnamnet Sländan.

Via två tunga ståldörrar, som är en gassluss, kommer vi in i den 150 kvadratmeter stora underjordiska betongbunkern.

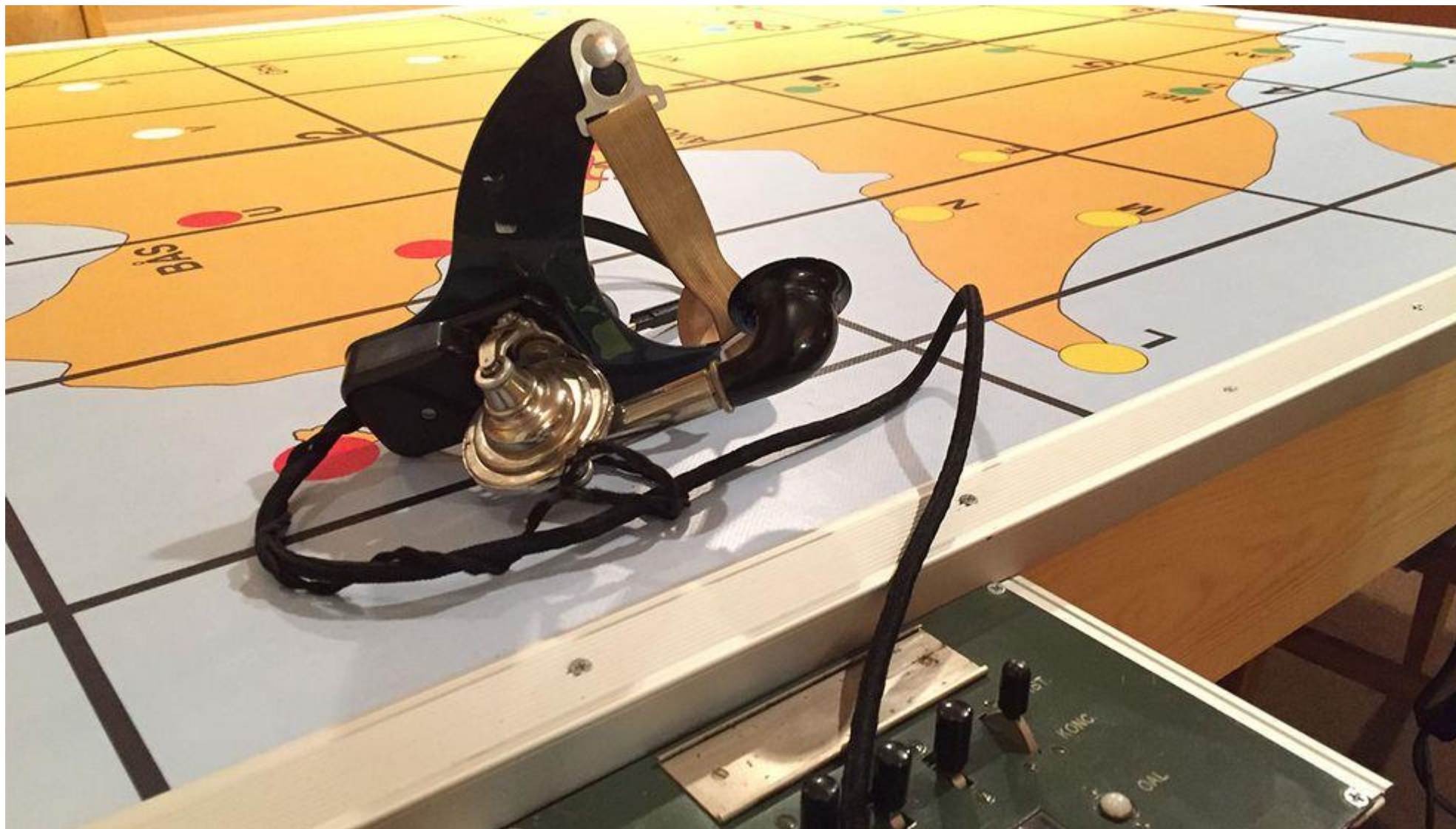
Här finns flera rum för kök, vila, fläktar och teknisk utrustning – och längst in ligger taktikrummet med telefoncentral och kartor.

En bunker fylld av tidstypiska interiörer från kalla krigets dagar Foto: Jessika Jellbom

Rapporter från "tornsvalorna"

Hit rapporterade tornsvalorna, så kallades lottorna som satt och spanade i tornen på luftbevakningsstationerna runt om i landskapet.

Tekniskt ska anläggningen fungera, men i dag finns inga lottor som rapporterar in flygmanövrer. Foto: Jessika Jellbom

– Man bevakade flygföretag. Givetvis de egna men framförallt fienden som kom in från kusten och in över området, berättar Mats Nordström som är anläggningsföreståndare för Sländan.

Sländan blev lyckligtvis aldrig använd i skarpt läge, bara i övningar.

Luftbevakningssystemet lades ner i mitten av 1990-talet och ett decennium senare hävdades hemligstämpeln, men så dags hade de flesta centralerna hunnit bli förstörda eller få andra användningsområden.

Ombärligt hjälpmedel i rikets tjänst på 60-talet

Sländan var tömd på teknik och agerade förråd, tills en grupp eldsjälar startade en museiförening och inledde ”operation återställning”.

– Anläggningen fungerar tekniskt sett men vi har vissa detaljer vi inte har fått tag i, vissa enheter. Men i dag finns det ju inga linjer in med rapportering så vi får ju simulera allting om vi ska ha någon vettig funktion av det.

60-talsnostalgi

Inga detaljer är lämnade åt slumpen.

Vilrummet är bäddat med tidstypiska sängkläder och en radioinspelning från en övning sätter den ljudmässiga stämningen.

Förra året började föreningen ta emot besökare i Sländan.

Deras förhoppning är att på sikt skapa en riktig turistmagnet i byn och enligt Mats Nordström brukar besökarnas betyg vara högt.– Där är många som kommer in och säger att det är som att stiga in i 60-talet här, allting är bevarat !

Mats Nordström, i bunkern som höll koll på flygets rörelser under kalla kriget. Foto: Jessika Jellbom